

třída

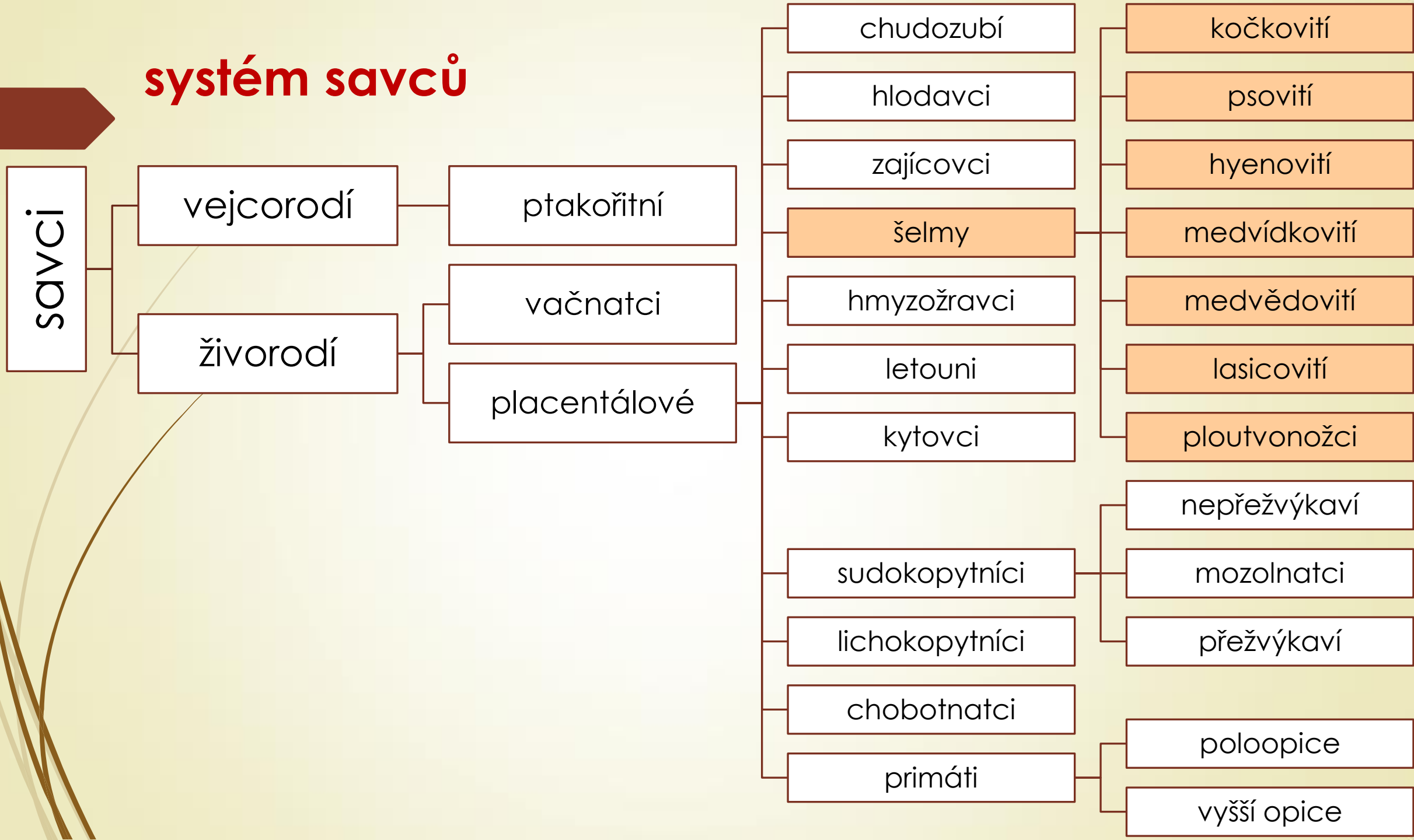
Savci

rozdělení

Informace navíc

system savců

řád - šelmy

- dobře přizpůsobení k lovu
- ostré **špičáky** a **trháky** – stoličky nebo třenové zuby přizpůsobené k trhání masa
- drápy
- dobře vyvinuté smysly
- jsou vrcholoví predátoři potravních řetězců
- masožravci i všežravci
- rozdělení do čeledí

čeleď - kočkovití

kočka divoká

- vzácná, chráněná
- předchůdce kočky domácí

rys ostrovid

- největší kočkovitá šelma Evropy
- chráněný
- štětičky na uších, krátký ocas

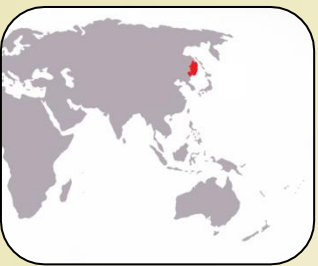

puma americká

- S a J Amerika
- horské oblasti i stepi

tygr ussurijský

- největší a nejmohutnější kočkovitá šelma – až 2 m a 300 kg
- Asie – Sibiř
- dobře plave

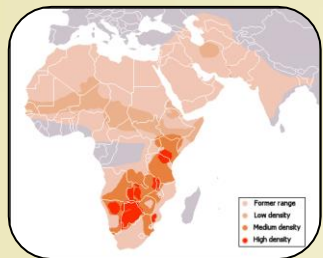
lev pustinný

- druhá největší kočkovitá šelma – až 250 kg
- pohlavní dimorfismus – samci mají hřívu
- Afrika

Lev – samec – je výrazně dominantní. Pokud se chce spářit se samicí, zabije všechna mláďata, která nejsou jeho.

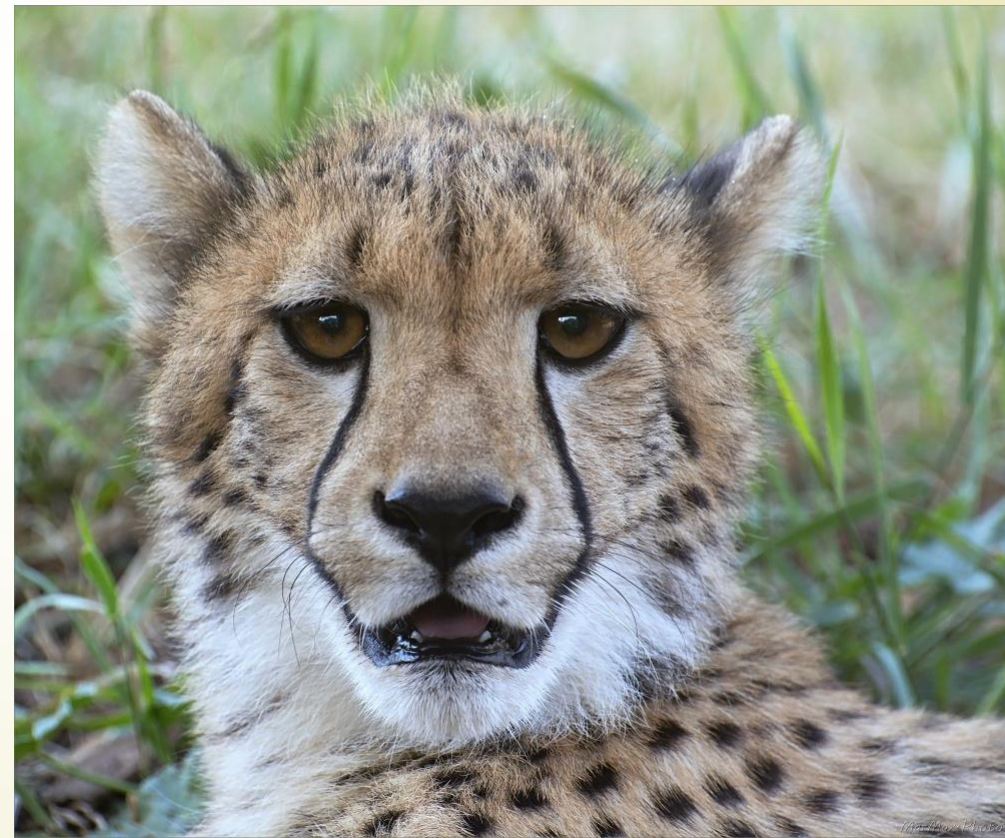
Někdy proto samice mláďata schová, aby je samec neviděl. Po spáření je přivede a vydává mláďata za jeho vlastní. Lev není moc chytrý, tak mu nic nedojde a mláďata považuje za vlastní – tím jsou zachráněna.

gepard štíhlý

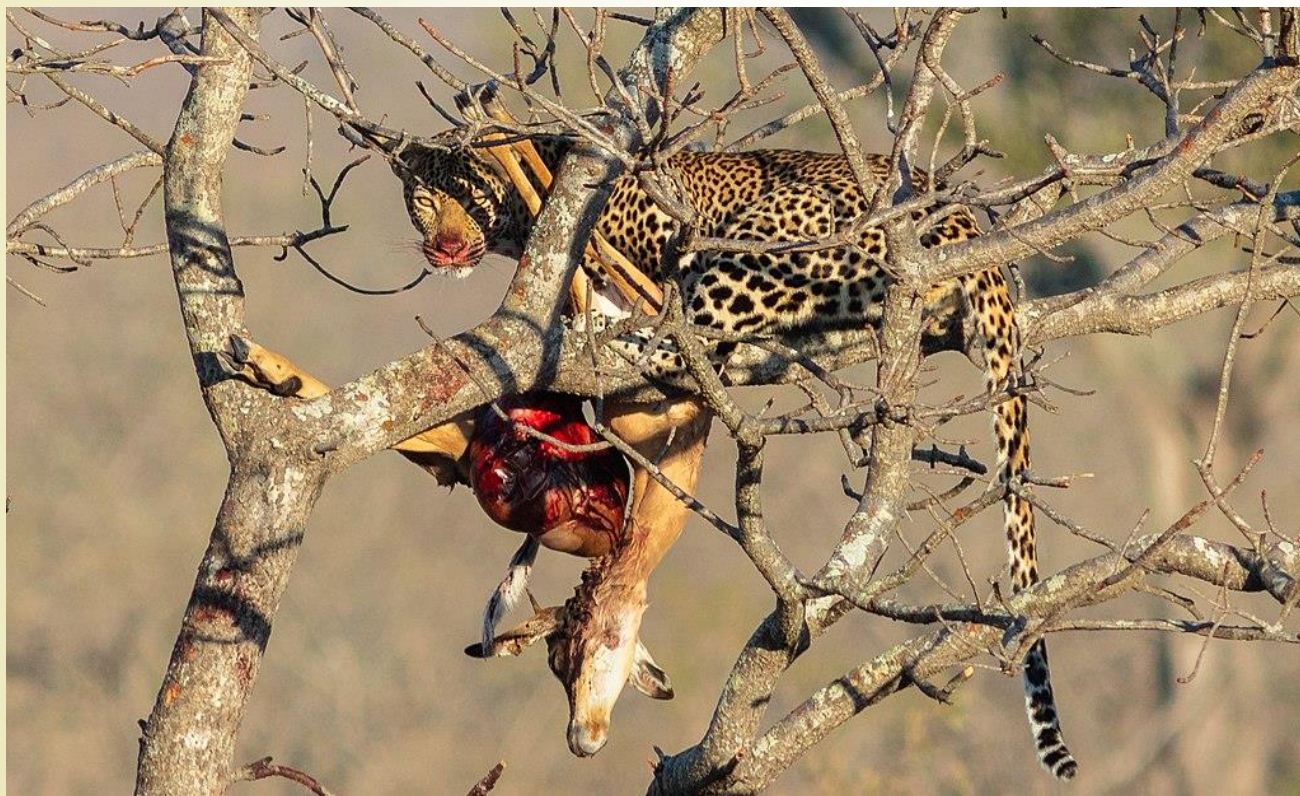
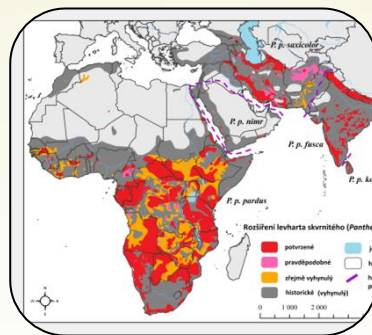
➤ *nejrychlejší suchozemské zvíře*

➤ jako jediná kočkovitá šelma **nedokáže zatahovat drápy** – používá je při běhu jako tretry

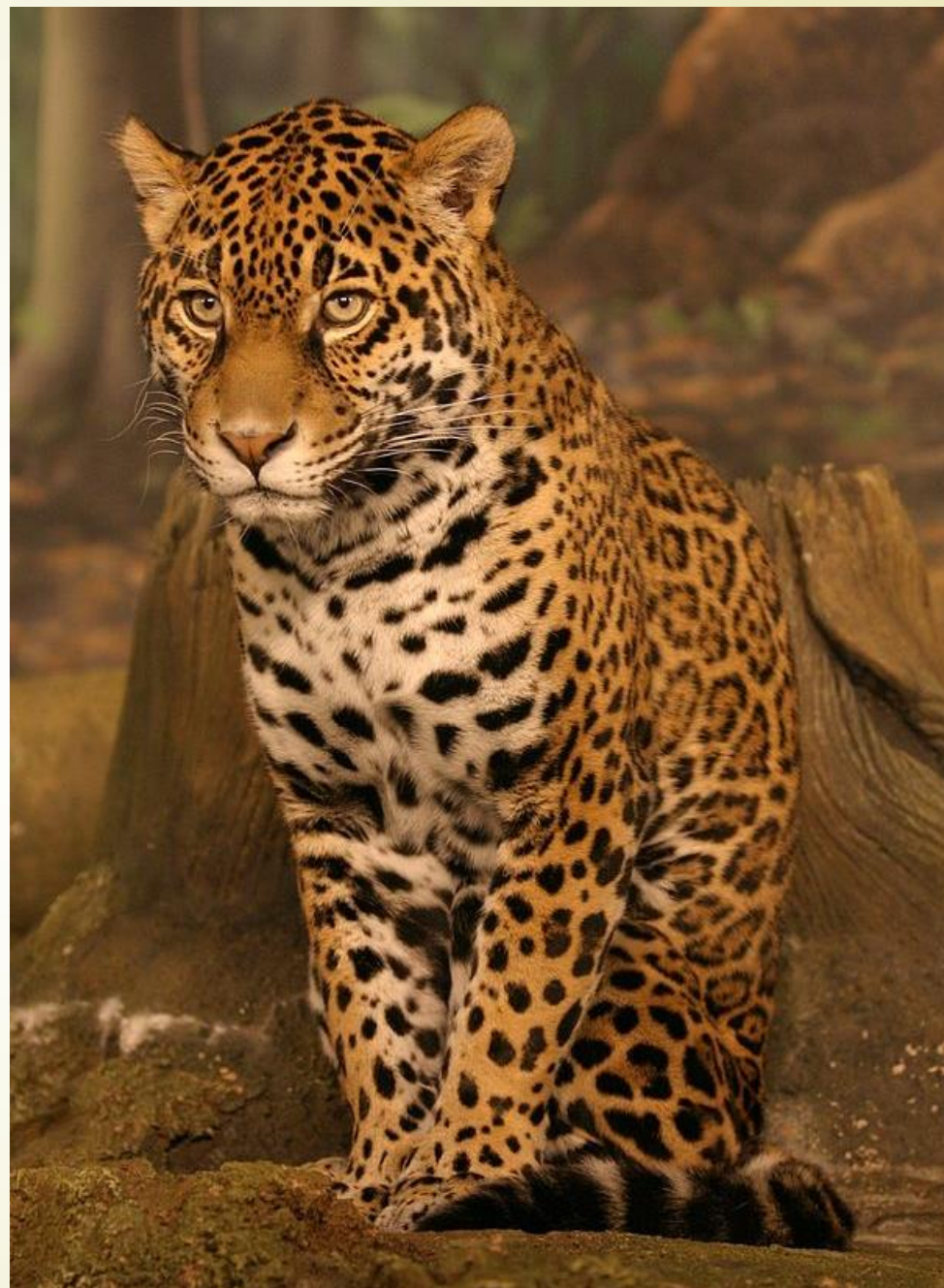
levhart

- Afrika
- žije samotářsky
- má fleky do kroužku bez tečky

jaguár americký

- Amerika
- žije samotářsky
- větší než levhart
- dobře plave
- má fleky do kroužku uprostřed s tečkou

čeled' - psovití

liška obecná

► nejrozšířenější volně žijící divoká šelma

polární liška – ochranné zbarvení

vlk obecný

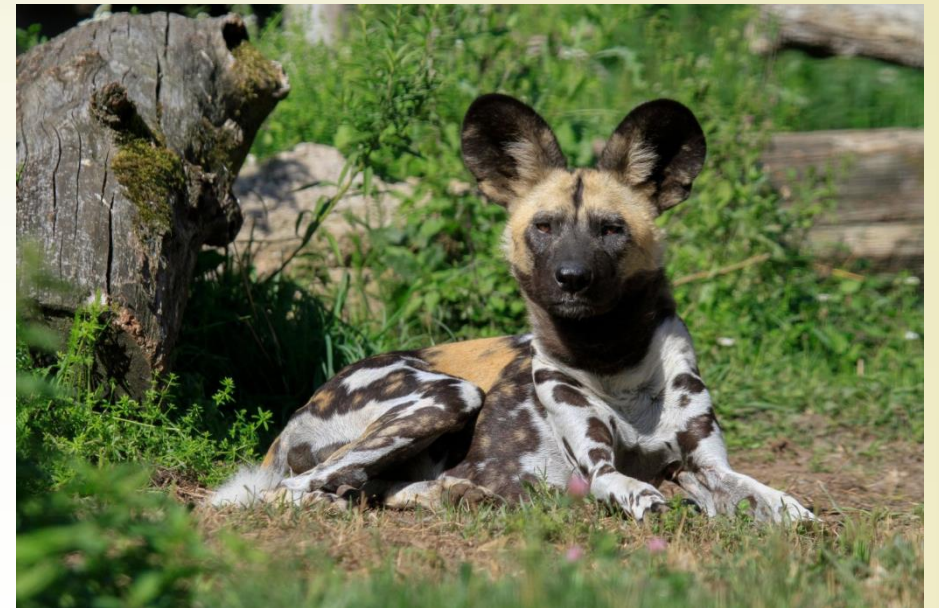
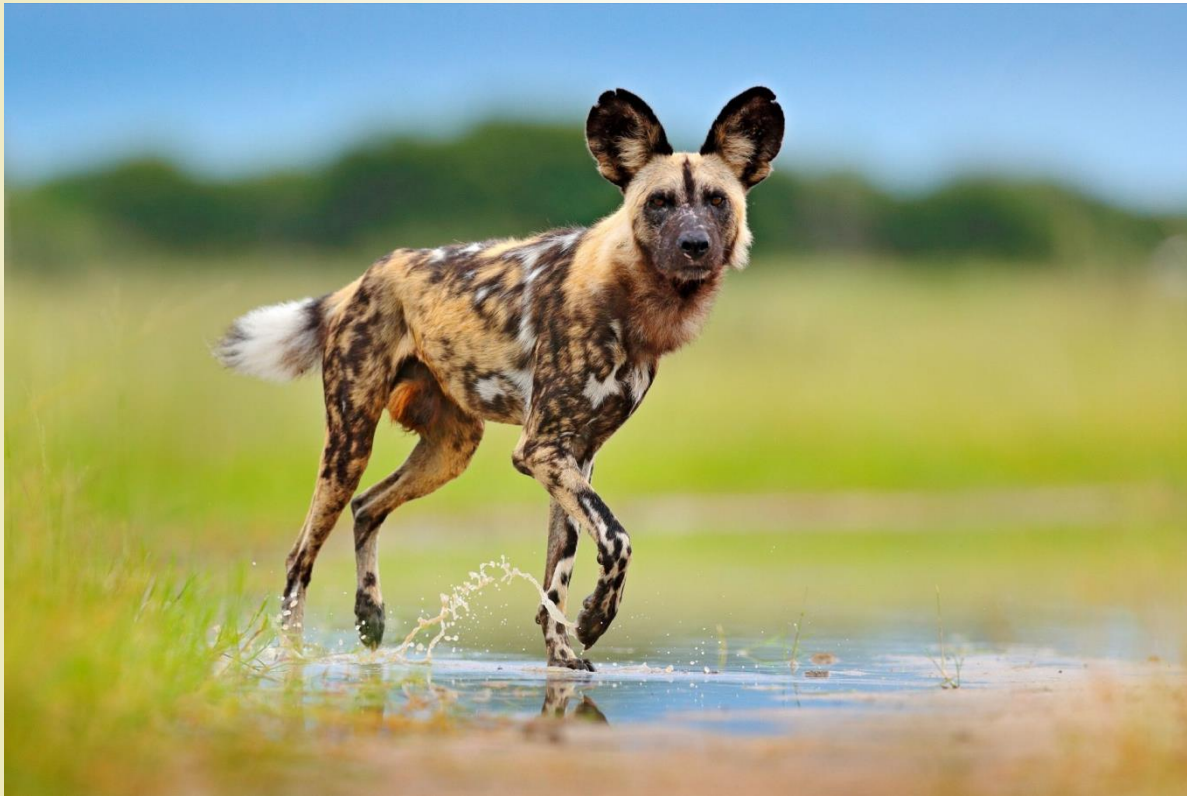
- žije ve smečkách – tvoří pár na celý život
- nově úspěšně vysazen – Broumovsko, Kokořínsko, Krušné hory
- velmi plachý

pes hyenový (hyenovitý)

- žije ve smečkách – velmi úspěšní lovci
- Afrika
- pozor, není to hyena!

čeled' - hyenovití

hyena skvrnitá

- nejrozšířenější volně žijící šelma Afriky
- žije ve smečkách, ve kterých je dominantní samice
- živí se mršinami, ale dokáže i lovit
- výrazně kratší zadní nohy
- vydává hýkavé zvuky podobné smíchu
- má velmi silný stisk čelistí – dokáže rozdrtit kosti

<https://www.youtube.com/watch?v=ONFi8N2FQsc>

Moje nejoblíbenější zvířátko

čeled' - medvídkovití

mýval severní

- původně ze Severní Ameriky – nyní celosvětově
- všežravec
- z listnatých a smíšených lesů do měst – rabuje popelnice – hledá potravu

Omývá ve vodě všechnu svou potravu, dokonce i nepoživatelné předměty; někteří dokonce omývají i svá novorozeňata s takovou nesmyslnou důkladností, že mládě někdy zahyne ...

čeled' - medvědovití

medvěd hnědý

- největší evropská šelma – až 150 cm v kohoutku
- 5 – 10 cm dlouhé drápy
- po většinu roku žije samotářsky
- na zimu upadá do **hibernace** (nepravého zimního spánku), před kterým musí dosáhnout hmotnosti i vyšší než 900 kg
- výborný běžec – i rychleji než 45 km/h
- jediný druh – ostatní jsou poddruhy medvěda hnědého
- všežravec – maso i lesní plody

Samice má utajenou březost – vývoj mláďate se posouvá na pozdější dobu tak, aby se mláďata rodla při zimním spánku a ne na konci jara.

Mláďata jsou po narození slepá, bezzubá, neosrstěná a váží zhruba 500 g. Svou matku následují a tuhou potravu si začnou shánět až po čtyřech měsících života. U matky zůstávají dva až čtyři roky a podobně jako u jiných savců se od matky učí pozorováním a napodobováním.

medvěd hnědý

medvěd grizzly

- rozšířen v Severní Americe

medvěd kodiak

- rozšířen na Aljašce, největší medvěd

medvěd brtník

Dostal své jméno podle toho, že **vybírá dutiny stromů s hnízdy lesních včel**. Brť je totiž staročeské slovo, označující dutinu stromu.

medvěd lední

- žije v severních polárních oblastech
- loví tuleně
- výborně plave a potápí se

medvěd panda

- býložravec – živí se čerstvými výhonky bambusu
- kostní výběžek používá jako palec
- hornaté oblasti Číny (všechny pandy jsou majetkem Číny)

čeled' - lasicovití

lasice kolčava

➤ štíhlé tělo, loví hlodavce

lasice hranostaj

Přes zimu má bílé zbarvení – z jejich kůže se vyráběl královský hermelín

kuna skalní

- živí se drobnými obratlovci a ovocem
- bílá skvrna na krku

kuna lesní

- žlutá skvrna na krku

kuní hovínko – takto poznáte, že tu byla kuna

tchoř tmavý

- žije v blízkosti lidských obydlí – škody na drůbeži
- podocasní žláza – v nebezpečí se brání stříkáním páchnoucí tekutiny
- domestikovaná forma - fretka

skunk pruhovaný

- Severní Amerika
- velmi silný zápach

jezevec lesní

- největší evropská lasicovitá šelma
- staví si „jezevčí hrady“ – nory se spleťtými chodbami
- všežravec

rosomák (*anglicky – wolverin*)

- obývá území tajgy a tundry severní polokoule
- má pověst zuřivého a silného zvířete – dokáže ulovit mnohem většího živočicha než je on sám - připomíná malého medvěda
- masožravec i mrchožrout

medojed kapský

- je agresivní a silné zvíře, dokáže přemoci útočníka (či kořist) většího, než je sám
- je veden v Guinessově knize rekordů jako **nejvíce nebojácné zvíře** – má málo vyvinutý pud sebezáchovy (byly pozorovány případy, kdy sám zaútočil na několik lvic)
- díky své extrémní odolnosti vůči jedům (je schopen přežít i uštknutí zmije útočné), **loví i prudce jedovaté hady**, jako jsou zmije útočná či kobry. Med a larvy včel jsou pro něj pochoutkou.
- Při ohrožení **vylučuje ze žláz páchnoucí sekret podobný sekretu skunka**, a tím odvrátí nepřítelův útok
- Jeho kůže je velmi volná, a proto se při napadení shora dokáže otočit o 180 stupňů.

čeleď - ploutvonožci

- vázáni na moře
- živí se rybami
- končetiny přeměněné v ploutve
- silná vrstva podkožního tuku (tepelná izolace)
- hydrodynamický tvar těla (torpédovitý)
- dokáží zadržovat kyslík v krvi
- potápění – uzavíratelné ušní a dýchací otvory
- dobře vidí ve vodě
- stáda ovládají nejzdatnější samci - souboje

tuleň

- nemají ušní boltce
- zadní nohy mají vzadu – neobratný pohyb po souši – plazí se
- samci i samice přibližně stejně velcí
- nejrozšířenější
- severní polokoule

lachtan (lvoun)

- mají ušní boltce (*jako jediná*)
- zadní nohy podsouvají pod tělo – obratný pohyb po souši
- samci mají mohutnou hřívu a jsou výrazně větší než samice
- jižní polokoule

mrož

- polární oblasti severní polokoule
- samci mají až 1 m kly (prodloužením horních špičáků) – souboje, lezou na kru, hrabou ve dně, měří až 4 m, samice menší; jsou lysí (nemají srst)

rypouš sloní

- je největší ploutvonožec na světě
- žijí převážně v oblastech blízkých Antarktidě
- samci dosahují délky přibližně 4 až 6,5 m a hmotnosti 2 až 4,5 tuny

Obrovský rypák rypoušů připomínající chobot se uplatňuje rozmnožovacím obdobím. Samci se částečně vztyčují, řvou na soupeře a uštědřují si navzájem rány tělem i hlavou ve snaze získat dominantní postavení. Rypák dokáže nafouknout, když je něco podráždí. Růst rypáku dosahuje konečné velikosti ve věku 8 let.

kapustňák

- nepatří mezi ploutvonožce, ale do řádu **sirény (ochechule)**
- s ploutvonožci jsou si podobní vzhledem – ale zadní končetiny jim zakrněly a mají plochý pádlovitý ocas
- jsou to býložravci trávící většinu času pastvou v mělkých vodách, živí se řasami a chaluhami
- říká se jim „mořská kráva“

Protože mají prsní bradavky umístěné mezi předními končetinami, pojmenovali je námořníci „mořské panny“